19.1. Λίτσι – Γενικές Πληροφορίες

19.1.1. Εισαγωγή:

Το λίτσι είναι υποτροπικό φυτό και ανήκει στην οικογένεια Sapindaceae, βοτανολογικά προσδιορίζεται με την ονομασία (Litchi chinensis Sonn) ή (Nephelium litchi Cambess) ενώ κοινώς ονομάζεται litchi, lichee, laichi, leechee or Lychee. Κατάγεται πιθανότατα από την Ασία και ειδικότερα από τις περιοχές της νότιας Κίνας, της Μαλαισίας και του Βιετνάμ, όπου η καλλιέργειά του ξεκίνησε το 2.000 π.Χ.. Είναι δένδρο αειθαλές, με πυκνό φύλλωμα, στρογγυλό στην κορυφή του με αργή ανάπτυξη που φθάνει σε ύψος 9 έως 30 μέτρα ανάλογα με την ποικιλία. Στις παραμεσογειακές χώρες, το ύψος του δέντρου δεν ξεπερνά τα 3 μέτρα.
Το λίτσι παράγει σαρκώδη φρούτα που έχουν μήκος μέχρι 5 cm και πλάτος 4 cm. Το εξωτερικό του φρούτου καλύπτεται από ροζ-κόκκινη κρούστα, η οποία είναι βρώσιμη, αλλά μπορεί να αφαιρεθεί εύκολα για να αποκαλυφθεί το εσωτερικό του στρώμα, που είναι μία ημιδιαφανής λευκή σάρκα. Το σχήμα του είναι από στρογγυλό έως ωοειδές και σε ορισμένες ποικιλίες καρδιοειδές. Έχει αρωματική μυρωδιά, με γλυκιά και ευχάριστη γεύση.
Υπάρχουν περίπου 40 ποικιλίες, αλλά μόνο 15 είναι ευρύτερα γνωστές και έχουν εμπορικό ενδιαφέρον για τα φρούτα που παράγουν. Μερικές ποικιλίες είναι: No Mai Tsze, Kwa Iuk, Kwai mi, Hsiang li, Hsi Chio tsu, Hak ip, και άλλες.
Η μεγαλύτερη καλλιέργεια του λίτσι είναι στην Κίνα και ακολουθούν η Ινδία, το Πακιστάν, το Μπαγκλαντές, η Βιρμανία, η Ταϊβάν, η Ιαπωνία, οι Φιλιππίνες, το Queensland, η Μαδαγασκάρη, η Βραζιλία και η Νότια Αφρική.
Στην Ελλάδα αποτελεί πολύ νέα καλλιέργεια που δοκιμάστηκε σε πολύ μικρές εκτάσεις στη δυτική Κρήτη. Τα δεδομένα από αυτές τις φυτείες έδειξαν ότι μπορούν να παραχθούν πολύ καλής ποιότητας καρποί σε κατάλληλες περιοχές της Νότιας Ελλάδας. Η καλλιέργεια μπορεί να υλοποιηθεί στις περιοχές των νήσων Κρήτης, Κυθήρων, Αντικυθήρων και των νομών Μεσσηνίας, Λακωνίας, Δωδεκανήσου και Κυκλάδων που έχουν συνθήκες κατάλληλες για αυτήν την καλλιέργεια.

19.1.2. Δείκτες ωριμότητας:

Ο προσδιορισμός του κατάλληλου χρόνου συγκομιδής, καθορίζεται με κριτήριο την αλλαγή του χρώματος του καρπού από πράσινο σε κόκκινο ή ροζ-κόκκινο. Δεύτερος δείκτης είναι το μέγεθος του καρπού, που πρέπει να έχουν διάμετρο τουλάχιστον 2,5 cm.

Τρίτος δείκτης, ο οποίος δεν είναι και τόσο αξιόπιστος, γιατί επηρεάζεται από το κλίμα, την τοποθεσία, και την ποικιλία, είναι ο χρόνος που μεσολαβεί από την ανθοφορία μέχρι την ωρίμανση και προσδιορίζεται από 80 έως 112 ημέρες.
Τέλος ο έλεγχος της μεγίστης περιεκτικότητας σε σάκχαρα και ο έλεγχος της οξύτητα είναι δύο επιπλέον δείκτες ωριμότητας των καρπών που χρησιμοποιούνται συχνά και αυτοί.
ΣΗΜΕΙΩΣΗ. Τα Λίτσι είναι μη κλιμακτηριακά φρούτα και πρέπει να συλλέγονται πλήρως ώριμα, επειδή δε συνεχίζουν να ωριμάζουν μετά τη συγκομιδή τους.

19.1.3. Ποιοτικοί δείκτες:

Οι ποιοτικοί δείκτες προσδιορίζονται από:
1. Το λαμπερό κόκκινο χρώμα χωρίς καφέ αποχρωματισμούς, αν και οι καφέ αποχρωματισμοί σε κάποιες ποικιλίες δεν αποτελούν ένδειξη απώλειας της ποιότητας του περικαρπίου.
2. Το γλυκό και ζουμερό περικάρπιο.
3. Την αναλογία διαλυτών στερεών συστατικών προς οξέα, 30% ή υψηλότερα.
4. Την έλλειψη ελαττωμάτων, όπως βλάβες από πτηνά, έντομα, κλπ.
5. Την απαλλαγή από φθορές, ρωγμές, και αμαυρώσεις.

Αποσπάσματα κειμένων. Περισσότερα στο βιβλίο ΦΡΟΥΤΑ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΤΑ ΜΥΣΤΙΚΑ.